

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta (HE 86/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 23/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Yhtiön tarkoitus

Teollisuustuki Oy on valtiontukiehtoista pääomasijoitus- ja rahoitustoimintaa harjoittava ja valtion valtiontukea sisältävistä teollisuuspoliittisista sijoituksista vastaava yhtiö. Yhtiön tarkoituksena on edistää erityisesti suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten kasvua sekä uudistaa suomalaista teollisuutta ja elinkeinorakennetta. Yhtiön tarkoituksena on lisäksi vauhdittaa uusiin teknologioihin ja vähemmän ympäristöä kuormittavaan ja kestävään elinkeinotoimintaan siirtymiseen liittyviä investointeja Suomessa sekä kehittää pääomasijoitusmarkkinaa ja korjata yritysten rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita.

Eduskunnan vastaus EV 182/2024 vp

2 §

Yhtiön tehtävät

Yhtiön tehtävänä on 1 §:ssä säädetyn tarkoituksensa toteuttamiseksi:

- 1) myöntää oman ja vieraan pääoman ehtoista rahoitusta ja välirahoitusta;
- 2) perustaa ja olla sijoittajana rahastoissa;
- 3) myöntää takauksia pääomarahastojen yksityisille sijoittajille;
- 4) osallistua Euroopan unionin rahoitusvälineisiin; ja
- 5) ostaa, myydä, omistaa ja hallita osakkeita, yhtiöosuuksia ja niitä vastaavia osuuksia sekä arvopapereita ja kiinteää omaisuutta.

Yhtiön tehtävänä on 1 momentissa säädetyn lisäksi palvelujen tuottaminen Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle. Yhtiö perii Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle tuottamistaan palveluista markkinaehtoiseksi katsottavan hinnan.

3 §

Yhtiön omistajaohjaus

Yhtiö on Suomen Teollisuussijoitus Oy:n kokonaan omistama ja se kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan. Suomen Teollisuussijoitus Oy vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja voi antaa yhtiölle yhtiön tarkoitukseen soveltuvia toimeksiantoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa yhtiön ohjauksesta koskien 4 §:n 2—4 momentissa ja 5—7 §:ssä tarkoitettuja valtiontukien myöntämiseen ja valvontaan liittyviä julkista valtaa sisältäviä tehtäviä.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi antaa yhtiölle toimeksiantoja. Toimeksiannot voivat koskea 2 §:ssä ja 4 §:n 2—4 momentissa sekä 5—7 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

Enintään yksi kolmasosa yhtiön hallituksesta saa muodostua Suomen Teollisuussijoitus Oy:n toimitusjohtajasta, hallituksen jäsenistä tai työntekijöistä. Yhtiön hallituksen jäsenistä on vähintään kolmasosan oltava virkamiesjäseniä.

4 §

Taloudelliset toimintaperiaatteet ja valtiontukien myöntäminen

Yhtiö ei tavoittele toiminnallaan voittoa. Yhtiö voi tehdä sijoituksia tai myöntää rahoitusta yrityksiin, joilla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan.

Yhtiö myöntää päätöksellään tässä laissa tarkoitettua valtiontukea sisältävää rahoitusta. Yhtiö saa valtiontukea koskevien säännösten ja määräysten puitteissa ottaa sijoitustoiminnassaan ja muussa rahoitustoiminnassaan suurempaa riskiä tai tyytyä pienempään tuottoon kuin mitä yksityiset sijoittajat ovat valmiita hyväksymään taikka olisivat valmiita hyväksymään vastaavassa tilanteessa. Yhtiö voi myöntää valtiontukea sekä yksittäisenä tukena että yhtiön päätöksellä käytöön otettavan valtiontukiohjelman kautta.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi päättää antaa yhtiölle valtioneuvoston talouspoliittisen ministerivaliokunnan puoltamana erityisin perustein myös yksittäisiä valtiontukea sisältäviä oman tai

Eduskunnan vastaus EV 182/2024 vp

vieraan pääoman ehtoisia sijoituksia koskevia teollisuus- tai elinkeinopoliittisia toimeksiantoja suomalaisten yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettu rahoitus tai sijoitus voidaan toteuttaa vasta Euroopan komission hyväksyttyä rahoitusta tai sijoitusta koskevan valtioneuvoston päätöksen, jos Euroopan unionin valtiontukea koskeva lainsäädäntö tätä edellyttää.

5 §

Takaisinperintää koskeva päätös

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää yhtiön myöntämän valtiontuen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä.

Yhtiön tulee tehdä työ- ja elinkeinoministeriölle ilmoitus tuen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä, jos sen tietoon tulee peruste keskeyttämiselle tai takaisinperinnälle. Yhtiön ja sen kohderahaston hallintoyhtiön tulee toiminnallaan edistää tuen keskeyttämissäätöjen ja takaisinperintäpäätösten toimeenpanoa.

Keskeyttämis- tai takaisinperintäpäätös tulee tehdä, jos yhtiön myöntämää valtiontukea ei ole osoitettu sisämarkkinoille soveltuvaksi.

Jos yhtiön sijoitukseen liittyvä valtiontuki perustuu johonkin muuhun kuin tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettuun komission asetukseen (EU) N:o 651/2014 (*ryhmäpoikkeusasetus*) tai Euroopan unionin komission hyväksymään yksittäiseen tukeen, keskeyttämis- tai takaisinperintäpäätös tulee tehdä, jos valtiontuen saaja on menetellyt valtionavustuslain (688/2001) 21 tai 22 §:ssä kuvatulla tavalla.

6 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

7 §

Takaisinperintä ja viivästyskorko

Jos takaisinperittävää määrää ei makseta viimeistään työ- ja elinkeinoministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Eduskunnan vastaus EV 182/2024 vp

Tällä lailla kumotaan:

- 1) Ilmastorahasto Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annettu laki (173/2023);
- 2) Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annettu laki (967/2013); ja
- 3) Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (1146/2017) 1 §:n 4 momentti.

Laki

Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain (1352/1999) 1 ja 2 §, 4 §:n 2 momentti sekä 5 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 ja 2 § laeissa 76/2007 ja 1305/2013 sekä 4 §:n 2 momentti ja 5 § laissa 1305/2013, sekä

lisätään 3 §:ään uusi otsikko, 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1305/2013, uusi otsikko ja 6 §:ään uusi otsikko seuraavasti:

1 §

Yhtiön tarkoitus ja tehtävät

Suomen Teollisuussijoitus Oy on pääomasijoitustoimintaa harjoittava ja valtion teollisuuspoliittisista sijoituksista vastaava yhtiö, jonka tarkoituksena on edistää erityisesti suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten kasvua sekä uudistaa suomalaista teollisuutta ja elinkeinorakennetta. Toiminnan tarkoituksena on lisäksi vauhdittaa uusiin teknologioihin ja vähemmän ympäristöä kuormittavaan ja kestävään elinkeinotoimintaan siirtymiseen liittyviä investointeja Suomessa sekä kehittää pääomasijoitusmarkkinaa ja korjata yritysten rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita.

Yhtiön tehtävänä on 1 momentissa säädetyn tarkoituksensa toteuttamiseksi:

- 1) myöntää oman ja vieraan pääoman ehtoista rahoitusta ja välirahoitusta;
- 2) perustaa ja olla sijoittajana rahastoissa;
- 3) osallistua Euroopan unionin rahoitusvälineisiin;
- 4) ostaa, myydä, omistaa ja hallita osakkeita, yhtiöosuuksia ja niitä vastaavia osuuksia sekä arvopapereita ja kiinteää omaisuutta.

Yhtiö voi tarkoituksensa toteuttamiseksi omistaa muita pääomasijoitustoimintaa harjoittavia valtion erityistehtävayhtiöitä. Yhtiö vastaa näiden yhtiöiden omistajaohjauksesta pois lukien niiden valtioneuvoston sisäiset sijoitukset, joita koskevien julkisten hallintotehtävien ohjauksesta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö.

Eduskunnan vastaus EV 182/2024 vp

Yhtiö voi tehdä 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia vastaavia sijoituksia ulkomaisiin rahoitukseen ja kohdeyrityksiin edellyttäen, että niiden toiminta edistää taloudellista kehitystä Suomessa.

2 §

Markkinaehtoisuus

Yhtiö toimii markkinaehtoisesti. Yhtiön toiminnan tulee olla liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä.

3 §

Osaekannan omistus

4 §

Hallinnolliset säännökset

Yhtiön on annettava työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyynnöstä yhtiön tai sen konsernin toiminnan ohjaamisen ja valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

5 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhtiön toiminnassa noudatettavista periaatteista, jotka koskevat:

- 1) yhtiön sijoitustoiminnan suuntaamista ja tavoitteita sekä sijoitusten hallintaa;
- 2) yhtiön riskienhallintaa, menettelytapoja sekä yhtiön raportointia;
- 3) muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja yhtiön toimintaan liittyviä yleisiä suuntaviivoja.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Eduskunnan vastaus EV 182/2024 vp

Helsingissä 16.12.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri